KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 4.10.2007
KOM(2007) 592 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Malé a stredné podniky – kľúč k dosahovaniu vyššieho rastu a zamestnanosti. Priebežné preskúmanie modernej politiky MSP.

OBSAH

1. Úvod ... 3

2. Úspechy modernej európskej politiky MSP ... 3

2.1. Obmedzovanie byrokracie ... 5

2.2. Zlepšovanie prístupu MSP na trhy ... 6

2.3. Podpora podnikania ... 8

2.4. Zlepšovanie potenciálu rastu MSP trvalo udržateľným spôsobom ... 9

2.5. Posilňovanie komunikácie a konzultácií o politike v oblasti MSP so zainteresovanými stranami ... 11

3. Ďalší vývoj ... 11

1. ÚVOD

Malé a stredné podniky (MSP) sú chrbtovou kosťou hospodárstva EÚ. Ich prosperita je rozhodujúcim činiteľom pri dosahovaní vyššieho rastu a ďalších a lepších pracovných miest v EÚ. Preto sa politika v oblasti MSP stala kľúčovým prvkom obnoveného lisabonského partnerstva pre rast a zamestnanosť od jeho obnovenia v roku 2005.

Základným cieľom modernej politiky Komisie v oblasti MSP[1] je začlenenie záujmov MSP do politík Spoločenstva a vnútroštátnych politík uplatňovaním zásady „najskôr myslieť na malých". Okrem toho sa na zasadnutí Európskej rady v marci 2006 dohodol súbor prioritných činností, ktoré sa majú realizovať do konca roku 2007 s cieľom rozvinúť obchodný potenciál európskych MSP.

Komisia predstavuje, čo sa dosiahlo za dva roky od začatia modernej politiky v oblasti MSP a ukazuje príklady toho, ako bola uplatňovaná zásada „najskôr myslieť na malých". Hoci sa v oznámení potvrdzuje, že nasmerovanie novej európskej politiky v oblasti MSP je správne, naznačuje sa aj potreba podstatného posilnenia politík na podporu MSP na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni vzhľadom na ich hospodársky a sociálny význam.

2. ÚSPECHY MODERNEJ EURÓPSKEJ POLITIKY MSP

Realizácia modernej európskej politiky v oblasti MSP sa uskutočňovala v kontexte zvyšujúceho sa hospodárskeho rastu: v roku 2006 dosiahol rast HDP EÚ 3,0 % - takmer dvojnásobok úrovne z roku 2005 – a vytvorených bolo približne 3,5 milióna nových pracovných miest[2]. MSP sú naozaj hlavným hnacím motorom rastu zamestnanosti, predovšetkým v odvetviach, akými sú napríklad stavebníctvo, doprava, komunikácie alebo cestovný ruch[3].

Činnosť Európskej komisie bola riadená politickými záväzkami vo všetkých **piatich kľúčových oblastiach**:

– obmedzovanie byrokracie

– zlepšovanie prístupu MSP na trhy

– podpora podnikania a zručností

– zlepšovanie potenciálu rastu MSP

– posilňovanie dialógu a konzultácií so zainteresovanými stranami v oblasti MSP.

Výsledkom toho je, že MSP sú v súčasnosti plne začlenené do politík Spoločenstva, napríklad tých, prostredníctvom ktorých sa podporuje hospodárska súťaž, výskum,

---

1 http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/sme_policy.htm

2 Jarná hospodárska prognóza Európskej komisie na obdobie 2007 – 2008.

3 Štatistika v kocke (Statistics in focus), č. 17/2006, Eurostat.

súdržnosť a rozvoj vidieka. Záujmy MSP boli začlenené aj do nedávnych iniciatív v oblastiach inovácií[4] a priemyselných politík[5].

Komisia zvýšila zameranie na MSP v rámci hlavných **výdavkových programov Spoločenstva** na obdobie 2007 – 2013. Štrukturálne fondy zostávajú najvýznamnejšími nástrojmi Spoločenstva na financovanie MSP[6]. Približne 16 až 18 % celkových vyčlenených prostriedkov na politiku súdržnosti, ktoré predstavujú 347,4 miliardy EUR, sa plánuje vynaložiť v súvislosti s MSP. Navyše sa prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)[7] vynaloží do 10 miliárd EUR na podporu vytvárania a rozvoja podnikov zameraných na inú ako poľnohospodársku činnosť vo vidieckych oblastiach, získavanie zručností a odbornú prípravu, ako aj MSP pôsobiace v poľnohospodárstve, potravinárskom priemysle a lesnom hospodárstve.

V siedmom rámcovom programe pre výskum a technologický rozvoj (7. RP) je obsiahnutých niekoľko stimulov na účasť MSP vrátane zvýšenej hornej hranice na náhradu pre výskumné činnosti a činnosti technologického rozvoja z 50 % na 70 %. Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP)[8] s rozpočtom približne 3,6 miliardy EUR poskytuje MSP lepší prístup k finančným zdrojom a podporuje podnikanie, inovácie, IKT, ako aj širšie využitie nových a obnoviteľných energií a zlepšenie energetickej efektívnosti. Komisia tiež veľmi podporuje iniciatívy na sprístupnenie vzdelávania a odbornej prípravy pre všetkých prostredníctvom programu celoživotného vzdelávania.

Navyše, v **záveroch jarného zasadnutia Európskej rady v roku 2006** sa podporil a doplnil prístup modernej politiky MSP tým, že sa členské štáty vyzvali, aby rozvinuli obchodný potenciál EÚ prostredníctvom realizácie týchto piatich prioritných činností:

(1) Vytvorenie jedného kontaktného miesta na založenie spoločnosti rýchlym a jednoduchým spôsobom a zníženie priemerného času potrebného na založenie firmy na jeden týždeň.

(2) Podpora podnikania aj prostredníctvom výchovy k podnikavosti.

(3) Prijatie prvého zamestnanca do zamestnania by nemalo byť spojené vybavovaním formalít na viac ako jednom administratívnom mieste.

(4) *Uprednostniť zásadu „najskôr myslieť na malých“ vo všetkých príslušných právnych predpisoch a dôsledne ju dodržiavať.*

(5) Uľahčiť prístup MSP k verejnému obstarávaniu.

---

4 Oznámenie Komisie „Uvedenie poznatkov do praxe: Všeobecná inovačná stratégia pre EÚ“, KOM (2006) 502.

5 Oznámenie Komisie: „Strednodobé hodnotenie priemyselnej politiky: Príspevok k Stratégii EÚ pre rast a zamestnanosť“, KOM (2007) 374.

6 http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

7 Nariadenie Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005.

8 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/cip/index_en.htm

Koordinovaný európsky reformný program ustanovený v rámci obnoveného lisabonského partnerstva pre rast a zamestnanosť podporil **zvyšujúci sa počet členských štátov pri začlenení záujmov MSP do ich procesu tvorby politiky.** Členským štátom sa to podarilo rozličnými spôsobmi, napríklad vytvorením osobitného orgánu na zastupovanie záujmov MSP, komplexnejším hodnotením vplyvu právnych predpisov na MSP, systematickými konzultáciami s MSP a postupným vylepšovaním podnikateľského prostredia.

Pravidelný **dialóg s členskými štátmi o politike MSP viedol k lepšej komplementarite** medzi vnútroštátnymi opatreniami a opatreniami EÚ. Komisia podporuje tento proces posilňovaním vzájomného učenia sa a výmeny osvedčených postupov. V rámci procesu Európskej charty pre malé podniky Komisia zozbierala a na internete uverejnila viac ako 250 osvedčených postupov od členských štátov, napr. v oblastiach zlepšovania prístupu na internet, zdaňovania a lepšej regulácie[9].

Zohľadňovanie aspektov MSP v politikách členských štátov a EÚ je však potrebné naďalej zdokonaľovať.

Nasledujúce state sa podrobnejšie venujú pokroku dosiahnutému v každej z piatich kľúčových oblastí modernej politiky MSP vrátane prioritných činností, ku ktorým sa vyzvalo na jarnom zasadnutí Európskej rady v roku 2006.

2.1. Obmedzovanie byrokracie

Komisia uskutočnila dôležité opatrenia s cieľom vytvoriť **regulačné prostredie priaznivejšie pre MSP**.

Napríklad, na základe revízie pravidiel Spoločenstva týkajúcich sa štátnej pomoci sa zvýšila *de minimis* hranica pre povinnosť nahlasovania štátnej pomoci na 200 000 EUR[10]. V nových pravidlách sú zahrnuté tiež návrhy na zvýšenie intenzity pomoci pre MSP, predovšetkým malé podniky. Navyše, v novom **rámci Spoločenstva pre štátnu pomoc na výskum a inovácie**[11] sa zavádzajú pružnejšie pravidlá pre náklady MSP vo vzťahu k právam duševného vlastníctva, zamestnávaniu vysoko kvalifikovaného personálu a prístupu k službám na podporu inovácií. Toto tiež uľahčuje MSP získavať financie na výskum, vývoj a inovácie a čerpať výhody z transferu technológií.

Komisia uverejnila aj návrh smernice Rady s cieľom umožniť členským štátom oslobodiť od platenia DPH podniky s ročným obratom nižším ako 100 000 EUR a zavedenie **systému jedného kontaktného miesta pre DPH** v záujme zjednodušenia povinností spojených s platením DPH pre podniky, ktoré vykonávajú obchodnú činnosť v členskom štáte, v ktorom nie sú usadené. Uvedený návrh obsahuje okrem toho zjednodušené pravidlá na podávanie žiadostí o vrátenie DPH v iných členských štátoch, čím sa zníži zaťaženie MSP a podporí ich obchodovanie v rámci EÚ. Komisia sa zasadzuje za rýchle prijatie uvedenej smernice, pričom niektoré časti návrhu budú pravdepodobne prijaté do 31. decembra 2007.

---

9 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/gp/

10 Iná *de minimis* hranica sa uplatňuje v určitých odvetviach, napríklad v rybnom hospodárstve.

11 http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2006/c_323/c_32320061230en00010026.pdf

Komisia pravidelne vyhodnocuje **vplyv každého nového právneho predpisu Spoločenstva** vzhľadom na znižovanie administratívneho zaťaženia pre firmy a nedávno zriadená rada pre hodnotenie vplyvu začala citeľne zlepšovať celkovú kvalitu hodnotení vplyvu vypracovaných Komisiou.

Napriek týmto podstatným zlepšeniam je potrebné urobiť ešte veľa s cieľom oslobodiť MSP od zbytočného administratívneho zaťaženia a ďalej zjednodušiť regulačné požiadavky. Preto sa bude Komisia naďalej snažiť naplniť prioritné činnosti, ku ktorým sa vyzvalo na jarnom zasadnutí Európskej rady v roku 2006, tak, že vo všetkých príslušných právnych predpisoch uprednostní zásadu „najskôr myslieť na malých" a bude ju dôsledne dodržiavať.

V **programe lepšej regulácie** EÚ je už stanovený cieľ znížiť do roku 2012 administratívne zaťaženie vyplývajúce z právnych predpisov Spoločenstva o 25 % vo viacerých prioritných oblastiach. Komisia podnikla už prvý krok v tejto oblasti, keď navrhla desať opatrení, ktoré je potrebné urýchlene prijať v oblastiach, v ktorých budú mať pravdepodobne najväčší dosah, akými sú právo obchodných spoločností a pracovnoprávne vzťahy. Týchto 10 opatrení, ktoré je potrebné prijať v zrýchlenom konaní, a ktoré boli schválené na jarnom zasadnutí Rady v roku 2007, zjednoduší fungovanie MSP a je možné predpokladať, že sa ich prostredníctvom ušetrí takmer 1,3 miliardy EUR na administratívnych nákladoch.

Komisia si je plne vedomá toho, že regulačné a administratívne zaťaženie malých a stredných podnikov je v porovnaní s väčšími firmami neúmerne vysoké - odhaduje sa (údaje z mája 2007), že zatiaľ čo veľká spoločnosť vynaloží v dôsledku regulačnej povinnosti jedno euro na zamestnanca, malý podnik musí vynaložiť v priemere takmer desať eur[12]. V záujme zmiernenia tohto neúmerného zaťaženia MSP začala Komisia predkladať návrhy osobitných pravidiel pre mikropodniky a malé podniky. Komisia a členské štáty by mali ďalej upustiť od ukladania podrobných administratívnych požiadaviek na MSP na európskej úrovni všade tam, kde je to vhodné, čím umožnia členským štátom dosahovať spoločne stanovené politické ciele vlastnými prostriedkami, ktoré lepšie spĺňajú osobitné potreby MSP pri daných miestnych, regionálnych a vnútroštátnych podmienkach.

Nakoniec, Komisia víta záväzok členských štátov z jarného zasadnutia Rady v roku 2007 podieľať sa na znižovaní administratívneho zaťaženia predovšetkým vzhľadom na znižovanie súčasných požiadaviek týkajúcich sa podávania správ a dokumentačných požiadaviek kladených na MSP (obzvlášť mikropodniky) na vnútroštátnej úrovni.

2.2. Zlepšovanie prístupu MSP na trhy

V súčasnosti vyvíja medzinárodné aktivity 18 % MSP, a ešte menej ich vyváža svoje výrobky mimo svojej domovskej krajiny[13]. MSP sa stretávajú s prekážkami tiež v oblasti prístupu na trhy verejného obstarávania, pri cezhraničnom predaji svojich výrobkov spotrebiteľom alebo pri uplatňovaní noriem. Preto je naďalej nevyhnutné **uľahčovať MSP prístup na trhy**, predovšetkým na jednotný trh.

---

12 „Spôsoby zníženia neúmerného regulačného zaťaženia MSP. Správa expertnej skupiny", Európska komisia, máj 2007.

13 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/analysis/doc/smes_observatory_2003_report4_en.pdf)

Napriek základnej zásade voľného pohybu tovarov čelí pri vývozoch svojich výrobkov do iných členských štátov mnoho spoločností ešte stále **technickým prekážkam**, keďže príslušné orgány vyžadujú prispôsobenie tovarov prichádzajúcich z ostatných členských štátov svojim vnútroštátnym technickým pravidlám. Komisia predložila preto návrh nariadenia, podľa ktorého budú musieť vnútroštátne orgány, ktoré zamietnu prístup na trh, náležite odôvodniť svoje rozhodnutie[14]. Týmto sa rozšíria povinnosti vnútroštátnych orgánov, nie spoločností, ktoré takýmto prekážkam čelia.

V roku 2007 sa zriaďuje **integrovaná podporná sieť pre obchod a inovácie** a plne fungovať začne v roku 2008 s cieľom pomáhať MSP pri lepšom využívaní príležitostí, ktoré ponúka jednotný trh. Podporuje stretnutia medzi MSP v záujme vytvárania kontaktov, sprostredkovávania technológií a vyhľadávania partnerov, organizuje spätnú väzbu od MSP na právne predpisy a normy EÚ a podporuje tiež internacionalizáciu MSP. Táto sieť zasahuje prostredníctvom približne 600 európskych podporných organizácií pre obchod a inovácie 2 000 000 MSP.

Prostredníctvom novej smernice o službách[15] sa umožní voľné poskytovanie služieb, ktoré vytvárajú 70 % pridanej hodnoty EÚ a majú značný potenciál stimulovať rast a zamestnanosť. Uľahčí podnikom poskytovať služby a zakladať pobočky v iných krajinách EÚ tak, že obmedzí byrokraciu a poskytne pomoc pre zahraničné podniky, ktoré o to majú záujem. Rovnako by určitý stupeň zosúladenia právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa mohol MSP pomôcť predávať ich výrobky mimo ich domovskej krajiny.

Existencia noriem zohráva kľúčovú úlohu pri posilňovaní konkurencieschopnosti a rastu MSP prostredníctvom zvyšovania kvality ich výrobkov a dôvery spotrebiteľov. Komisia zvyšuje preto svoje spolufinancovanie s cieľom podporiť účasť odborníkov zastupujúcich záujmy MSP v procese stanovovania európskych noriem. Komisia tiež plne podporuje iniciatívy európskych normalizačných organizácií zamerané na MSP. A nakoniec, Komisia skúma v kontexte svojej činnosti v oblasti noriem a inovácií spôsoby zvýšenia potenciálu noriem, pokiaľ ide o podporu inovácií u MSP.

Smernice o verejnom obstarávaní poskytujú rámec na posilnenie konkurencieschopných trhov verejného obstarávania, z ktorých môžu čerpať prospech MSP. V reakcii na jarné zasadnutie Európskej rady v roku 2006 uskutočnila Komisia analýzu s cieľom zistiť, ako by bolo možné lepšie využiť **trhy verejného obstarávania**, ktoré predstavujú približne 16 % HDP EÚ, na podporu rastu a konkurencieschopnosti MSP. Nedávne zistenia poukazujú na mierne zlepšenie týkajúce sa účasti MSP na trhoch verejného obstarávania v posledných rokoch, hoci tento trend nemožno pozorovať jednotne v celej EÚ.

Komisia vydala tiež **praktického sprievodcu pre oblasť podpory inovácií**[16]. Členské štáty zavádzajú opatrenia s cieľom zvýšiť informovanosť podnikov o príležitostiach v obstarávaní a zlepšiť prístup k informáciám, pokiaľ ide o verejné

---

14 http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/goods/mutrec_en.htm

15 Smernica 2006/123/ES z 12. decembra 2006.

16 http://ec.europa.eu/enterprise/innovation/documents_en.htm

súťaže. Veľmi málo krajín, napríklad Spojené kráľovstvo, Taliansko a Francúzsko, však už zaviedlo špeciálnu stratégiu na pomoc MSP pri ich účasti vo verejnom obstarávaní.

Nakoniec, v obnovenej stratégii EÚ pre prístup na trh sa zdôrazňuje multilaterálne a bilaterálne úsilie pomoci európskym podnikom vrátane MSP spočívajúce v zdolávaní prekážok pri **prístupe na trhy tretích krajín**[17]. Činnosť zahŕňa tvorbu opatrení na posilnenie obchodu v budúcich dohodách o voľnom obchode a vo WTO a dialógy s tretími krajinami o regulačnej a priemyselnej politike s cieľom preklenúť regulačné prekážky obchodu. Navyše, úspech zaznamenali osobitné opatrenia, akými sú informačné a osvetové kampane a stretnutia na podporu vytvárania kontaktov a prístupu MSP na trhy tretích krajín, napríklad AL-INVEST, MEDINVEST a PROINVEST, a bude sa v nich pokračovať.

2.3. Podpora podnikania

Členské štáty vyvíjajú tiež značné úsilie, aby do konca roku 2007 vykonali **prioritné opatrenia v oblasti podnikania**, ako sa od nich požadovalo na jarnom zasadnutí Európskej rady v roku 2006.

Väčšina krajín zriadila **jedno kontaktné miesto** alebo podobnú inštitúciu na založenie spoločnosti, hoci v niektorých prípadoch nepokrývajú všetky druhy spoločností. Vo všeobecnosti sa skrátil čas potrebný na registráciu a vo väčšine členských štátov a regiónov je teraz možné zaregistrovať spoločnosť do jedného týždňa. Stále však existuje priestor a potreba na ďalšie zjednodušenie. V neposlednom rade je potrebné spomenúť smernicu o službách, ktorá zaväzuje členské štáty k zriadeniu „jednotných kontaktných miest“ prostredníctvom ktorých môžu poskytovatelia služieb odbaviť všetky formality týkajúce sa ich činností.

Väčšina členských štátov prijala niektoré opatrenia v oblasti rozvoja **podnikateľských zručností** prostredníctvom školského vzdelávania. Pokrok je však dosť pomalý, pokiaľ ide o výslovné zapracovanie podnikania ako kľúčovej spôsobilosti do národných (alebo regionálnych) rámcových učebných osnov pre inštitúcie všeobecného sekundárneho vzdelávania. Podarilo sa to v niektorých členských štátoch, zatiaľ čo ostatné začínajú s realizáciou, resp. plánovaním reforiem v tomto smere.

Komisia prijala vo februári 2006 **oznámenie o podpore podnikateľských paradigiem prostredníctvom vzdelávania a učenia sa**[18], v ktorom sú uvedené príklady osvedčených postupov, o ktorých sa diskutovalo na konferencii o výchove k podnikavosti, ktorá sa uskutočnila v Oslo. Navyše sa odhaduje, že viac ako 200 000 študentov stredných škôl je zapojených v prakticky orientovanom programe odbornej prípravy, ktorý začala Komisia, pričom vedú „minispoločnosti“ s cieľom oboznámiť sa so základnými obchodnými konceptmi a zručnosťami. Títo študenti majú štyrikrát väčšiu šancu, že si raz založia svoju vlastnú spoločnosť, ako ostatní.

Zdá sa, že do dnešného dňa približne jedna tretina členských štátov zriadila **systém jedného kontaktného miesta pre prijímanie zamestnancov** (napr. v kombinácii

---

17 „Globálna Európa: Svetová konkurencia“, KOM(2006) 567, konečné znenie.

18 http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/training_education/commplan.htm

s jedným kontaktným miestom pre začínajúce podniky), alebo má také jednoduché postupy prijímania zamestnancov, ktoré možno hodnotiť tak, že spĺňajú požiadavky na „jediné kontaktné miesto“. Dosiahol sa pokrok pri znižovaní počtu administratívnych postupov.

S cieľom zabezpečiť odhadom 2,8 milióna pracovných miest, ktoré sú každý rok ohrozené **prevodmi podnikov**, Komisia propaguje v neposlednom rade osvedčené postupy na vývoj útvarov, ktorých cieľom je nadviazanie kontaktov medzi potenciálnymi predávajúcimi a nakupujúcimi prevoditeľných podnikov. V súlade s oznámením Komisie[19] je cieľom pilotnej akcie podpora školiacich programov v členských štátoch EÚ v záujme podpory vedomostí a základných kompetencií nevyhnutných na úspešný prevod vlastníctva podnikov.

Otázkou, ktorá vyvoláva obavy, zostáva **obraz podnikateľov v spoločnosti** a predovšetkým potreba zbaviť sa stigmy v súvislosti s neúspechom v podnikaní. Len malá časť neúspešných podnikateľov sa znova pokúsi založiť si podnik, hoci mnohí z nich majú takéto tendencie. Tí, ktorí sa však opäť pokúsia podnikať, môžu zúročiť svoje predchádzajúce skúsenosti a majú väčšiu šancu na úspech. Preto sú v oznámení Komisie „Prekonanie stigmy neúspechu v podnikaní – za politiku druhej šance“[20] určené niektoré opatrenia na podporu nového začiatku pre podnikateľov, ktorí boli neúspešní, ale postupovali čestne.

Stále sa ešte plne nevyužíva široký potenciál **podnikateľov z radov žien, seniorov a etnických menšín**.

2.4. Zlepšovanie potenciálu rastu MSP trvalo udržateľným spôsobom

V záujme zlepšenia **prístupu MSP k finančným prostriedkom** bolo vyčlenených viac ako 1 miliarda EUR na finančné nástroje v rámci **rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP)** na obdobie 2007 – 2013. Táto suma umožní peňažným ústavom poskytnúť MSP približne 30 miliárd EUR nových finančných prostriedkov, pretože každé euro čerpané z rozpočtu EÚ sa dopĺňa z prostriedkov súkromného investora, čím sa vytvára značný posilnený účinok. Tento kapitál preto poskytne výhody približne 400 000 MSP v EÚ, z ktorých väčšina sú mikropodniky a malé podniky.

Významný podiel štrukturálnych fondov (2007 – 2013) sa vynaloží na podporu zakladania a rastu MSP, predovšetkým s cieľom zlepšiť ich inovatívnu kapacitu, ich investície do výskumno-technologického rozvoja a zručností. V záujme zlepšenia dostupnosti trvalo udržateľného financovania mikropodnikov a MSP na regionálnej úrovni začala Komisia s Európskou investičnou bankou (EIB) a Európskym investičným fondom (EIF) **iniciatívu JEREMIE**[21]. Prostredníctvom nej sa členským štátom poskytuje možnosť použitia prostriedkov zo štrukturálnych fondov vo finančných produktoch, akými sú rizikový kapitál, garancie a mikrofinancie. Komisia podporuje členské štáty, aby aktívne využívali tieto možnosti financovania.

---

19 Oznámenie, „ktorým sa implementuje program Lisabonskej stratégie Spoločenstva pre rast a zamestnanosť - Prevody podnikov – Kontinuita prostredníctvom nového začiatku“, KOM (2006)117.

20 KOM (2007) 584.

21 http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/jeremie_en.htm

Komisia podporuje tiež aktívny **dialóg a spoluprácu medzi bankami a MSP**, ktoré viedli k vzájomnému porozumeniu a väčšej transparentnosti. Na 5. zasadnutí okrúhleho stola bánk a MSP[22] sa diskutovalo o otázkach transparentnosti, ako aj o inovatívnych nástrojoch financovania, napr. o preklenovacom financovaní (mezzanine finance) a sekuritizácii MSP, prostredníctvom ktorých sa pre MSP sprístupnia dodatočné zdroje. Nakoniec, Komisia spolu s členskými štátmi a priemyselným odvetvím určila hlavné prekážky rozvoja cezhraničných kapitálových trhov s cieľom podporiť rozvoj skutočne európskeho trhu s **rizikovým kapitálom**.

Politika Komisie v oblasti inovácií a osobitné podporné opatrenia prispeli k zvýšeniu účasti MSP na inováciách, pričom sa riešili zlyhania trhu a podporovala spolupráca medzi zainteresovanými stranami. Začatím novej všeobecnej inovačnej stratégie s akčným plánom, ktorý obsahuje desať bodov, sa venuje pozornosť základným problémom MSP vrátane zručností, stanovovania noriem a práva duševného vlastníctva. Komisia tiež aktívne podporuje **politiky zoskupovania** v členských štátoch a zabezpečuje koordináciu zoskupení na úrovni EÚ s cieľom napomôcť vznik európskych zoskupení svetovej triedy.

V záujme ďalšieho zlepšenia **prístupu** veľmi malých podnikov alebo remeselníckych firiem **k financiám** podporuje Komisia poskytovanie **mikroúveru** v Európe. Viac pozornosti sa venuje tiež podpore prístupu MSP k vlastnému kapitálu, predovšetkým vo fáze ich rastu. Investície MSP do vlastného kapitálu by nemali byť znevýhodnené napríklad prostredníctvom menej výhodných daňových podmienok v porovnaní s inými zdrojmi kapitálu.

Komisia začala pilotnú akciu **výmenného programu podobného programu ERASMUS** pre učňov s cieľom podporiť ich v získavaní odborných skúseností v inom členskom štáte, a to v záujme toho, aby neboli MSP a predovšetkým remeselnícke firmy negatívne ovplyvnené nedostatkom **kvalifikovanej pracovnej sily** a manažérskych zručností. Uvedená akcia je v súčasnosti v štádiu hodnotenia.

Zručnosti a kompetencie sú pre MSP a obzvlášť odvetvie remesiel kľúčové. Lepšia príprava na budúce požiadavky, pokiaľ ide o zručnosti, zostáva naďalej kľúčovou, keďže bude mať spolu s hnacími motormi vytvárania nových pracovných miest a nevyhnutnými vylepšeniami strategického plánovania v systémoch vzdelávania a odbornej prípravy dosah na široké spektrum priemyselných činností. S cieľom posilniť používanie elektronických zručností nielen u MSP navrhla Komisia v uvedenej oblasti nový politický program[23].

Nakoniec, ambiciózne environmentálne ciele zvyšovania energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov o najmenej 20 % do roku 2020 a propagácia obnoviteľných zdrojov energie vyžadujú vznik nového podnikateľského modelu. Úlohou je pomôcť MSP prijať trvalo udržateľné výrobné a podnikateľské modely a týmto spôsobom ich aktívne zaangažovať do transformácie európskeho hospodárstva smerom k výrobe a spotrebe založenej na šetrnosti voči životnému

---

22 Záverečnú správu pozri na http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/financing/round_table.htm

23 Elektronické zručnosti pre 21. storočie: Posilnenie konkurencieschopnosti, rastu a zamestnanosti (2007 – 2010).

prostrediu, a súčasne im umožniť čerpať ekonomické výhody, ktoré z uvedeného prístupu plynú. Základom bude skúsenosť z podpory sociálne zodpovedných postupov medzi MSP. Komisia navrhuje program na pomoc MSP pri integrácii environmentálnych zreteľov do výrobných procesov a výrobkov, pričom prvým krokom má byť lepší súlad s právnymi predpismi týkajúcimi sa životného prostredia[24]. Okrem toho, budúce akčné plány v oblasti trvalo udržateľnej priemyselnej politiky a trvalo udržateľnej spotreby a výroby tiež prispejú k podpore konkurencieschopnosti a trvalej udržateľnosti MSP.

2.5. Posilňovanie komunikácie a konzultácií o politike v oblasti MSP so zainteresovanými stranami

Pravidelné informačné stretnutia a diskusie s európskymi obchodnými organizáciami, ktorým predsedá vyslanec MSP[25], poskytujú fórum pre pravidelnú výmenu informácií o hlavných legislatívnych a politických iniciatívach Komisie a ich dosahu na MSP. Toto prispelo k posilneniu kontrolnej funkcie vyslanca MSP, k zohľadňovaniu záujmov MSP pri tvorbe európskej politiky a európskom zákonodarnom procese v ranom štádiu a umožnilo zainteresovaným stranám byť neoddeliteľnou súčasťou európskeho procesu tvorby politiky v oblasti MSP.

Na viacerých **konferenciách zainteresovaných strán na vysokej úrovni** sa ďalej stretli mnohí zastupitelia Európskeho parlamentu, členských štátov a podnikateľskej sféry, aby posilnili záväzok všetkých kľúčových aktérov pri realizácii modernej politiky MSP. Komisia podporuje tiež nový dialóg medzi predstaviteľmi vyššieho vzdelávania a obchodu, v rámci ktorého sa bude hovoriť o osobitných problémoch MSP.

Prostredníctvom „**Európskej podnikateľskej ceny**“, ktorá sa prvýkrát udeľovala v roku 2006, sa prispelo k zvyšovaniu informovanosti o podnikaní a politike MSP a o rozličných tvorivých postupoch, ktorými regióny posilňujú a podporujú malé podniky a pomáhajú im uspieť. Druhý ročník udeľovania cien sa uskutoční v decembri 2007 spolu s portugalským predsedníctvom Rady. A v neposlednom rade je potrebné uviesť, že nový **internetový portál** Komisie **pre MSP** (http://ec.europa.eu/enterprise/sme/) významne uľahčil prístup k informáciám súvisiacim s MSP na internete.

3. ĎALŠÍ VÝVOJ

Moderná politika MSP, ktorá sa začala v roku 2005, **začala prinášať ovocie**. Vďaka súdržnej, inkluzívnej a aktívnej politike MSP sa MSP ocitli medzi prioritami národného a európskeho programu reforiem a zaangažovanie zainteresovaných strán pri dosahovaní spoločne dohodnutých cieľov sa zvýšilo. Značný pokrok dosiahli členské štáty, ako i Komisia, pokiaľ ide o realizáciu opatrení zameraných na vytvorenie lepšieho podnikateľského prostredia, **zohľadnenie otázok týkajúcich sa MSP v hlavných politických oblastiach** a tiež pri podpore stále väčšieho počtu ľudí, aby sa rozhodli podnikať.

---

24 KOM (2007) 379.

25 http://ec.europa.eu/enterprise/sme/envoy_en.htm

V dôsledku toho sa stalo jednoduchším založiť si spoločnosť, výchova k podnikavosti sa v stále väčšej miere dostáva do školských učebných osnov, informovanosť o podnikaní a otázkach týkajúcich sa MSP v rámci EÚ rastie a zásada „najskôr myslieť na malých“ sa presadzuje v politikách Spoločenstva a vo vnútroštátnych politikách. Stále však existuje priestor na zlepšovanie, ako na úrovni Spoločenstva, tak aj v rámci členských štátov.

„Kultúra“ lepšej regulácie sa tiež začala udomácňovať v celej EÚ: inštitúcie musia byť vzorom. Komisia značne pozmenila spôsob, akým vypracúva nové návrhy a monitoruje implementáciu existujúceho acquis. Aj Európsky parlament začal využívať hodnotenie vplyvu, ale Rada ho ešte len bude musieť začať využívať ako pracovný nástroj.

Výhody lepšej regulácie však **musia byť citeľné na všetkých úrovniach**. Všetky členské štáty sa dohodli na stanovení cieľov znižovania administratívnych nákladov o 25 % do roku 2012. V záujme zníženia zaťaženia MSP, na ktoré má takéto zaťaženie neúmerný dosah, by malo platiť pravidlo, že na MSP nebudú kladené administratívne požiadavky vyplývajúce z právnych predpisov EÚ, ak to nebude nevyhnutné a príslušnú záležitosť je možné lepšie vyriešiť na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni. V prípadoch, v ktorých sa právne predpisy EÚ týkajú MSP, mali by sa vytvoriť osobitné opatrenia, ktoré im pomôžu. Vo všeobecnosti je potrebné, aby EÚ našla spôsoby, akým zníži existujúce zaťaženie v každej oblasti, v ktorej to okolnosti dovoľujú. Ďalším krokom je modernizácia verejnej správy, aby poskytovala transparentné, predvídateľné služby a účinné spôsoby nápravy.

Komisia si vypočula názory dôležitých zainteresovaných strán, aby mohla ďalej rozvíjať a konkretizovať modernú politiku MSP. Uskutočnila analýzu výsledkov nedávnych konferencií na vysokej úrovni, predovšetkým 4. európskej konferencie o remeslách a malých podnikoch[26] a konferencie o politike v oblasti MSP na vysokej úrovni[27], nechala sa inšpirovať iniciatívami zrealizovanými alebo navrhnutými členskými štátmi a tiež nedávnymi správami ostatných inštitúcií EÚ.

Teraz je úlohou plne rozvinúť rast a potenciál MSP, pokiaľ ide o vytváranie pracovných miest, a plne využiť ich inovatívnu kapacitu. Komisia je presvedčená o tom, že je potrebné **v kontexte ďalšieho lisabonského cyklu** 2008 – 2010 **dať ešte väčší dôraz na MSP**. Budú ju zaujímať názory malých podnikov a ich predstaviteľov, keďže zvažuje vytvorenie „zákona o drobnom podnikaní“ pre Európu s cieľom predložiť konkrétne návrhy na ďalšiu podporu MSP.

Komisia **zohľadní** vo svojom novom súbore návrhov v oblasti MSP v kontexte lisabonského cyklu **rôznorodosť** MSP: remeselnícke firmy, malé podniky, podniky sociálneho hospodárstva a rodinne vedené MSP súborne preukazujú svoj potenciál posilňovať európsky rast a pôsobiť ako hnacia sila inovácií, miestneho rozvoja, odbornej prípravy a zamestnanosti, pričom odhaľujú aj osobitné problémy a potreby.

---

26 http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/craft/4th_conference.htm

27 Brusel 14 septembra 2007.

Nakoniec je rovnako dôležité, aby aj členské štáty zintenzívnili svoje úsilie a prisúdili politike v oblasti MSP v rámci svojich národných programov reforiem dôležitejšie miesto.